

Хәнты ясәң,

Основана
1 ноября 1957 года

25.02.2021
№ 4 (3568)

Мүвөв 僚авәлты ёх ёмәңхәтл һиң!

9 »

Хәнты пух Андрей Самсонов вәш тылдәшн 2020-мит одн мүвәл 僚авәлты так ясәң мәс

Хәнтәт,
вухалъят оләңән
кина вәрла

» 5

Тарум па
юрн рәтнән
хәннәхә

» 8

Рәт ясңев
әнт
юрәмәләв

» 16

Сухуптаты тыләш вух арашак вәрса

Ван хәтлуп тыләшн 29-мит хәтлән Федеральной закон № 473-ФЗ ётас. Щи поступсы щирн 2021-мит ол эвәлт олңитман Ас хәлты тыләш оләң хәтл эвәлт сыр-сыр рәпата вәрты ёха 12 792 шойт эвәлт шимл тыләш вух сухуптаты ѹн рәхл. Щит МРОТ нәмуп поступсы тайлүв, мәта тাখийн хәншман вәл, муйкем киньща шимл тыләш вух рәпитетты ёха сухуптаты ѹн рәхл.

Мүн Ханты-Мансийской автономной округе хуша ёх ишкү увас мүвн вәлдәт-рәпитетләт, щи пәта поступсы щирн рәпата вухдал арашак вәрман вәлдәт. Кашаң увас мүв сүнән районной коэффициент вәл, щи киньща па мәта хәннәхә ар ол тәм мүвәтн рәпитет, лүвела па аршак вух сухуптәлы, щит процент нётупсы. Мүн округевн Ас

хәлты тыләшн оләң хәтл эвәлт олңитман, мәта рәпитетты ёх лыв рәпатаел, ўма вәрсәл (щи рәпитетты вәрәт нәпекн хәншман вәлдәт, рәпитетты хәннәхә па рәпата мәты кәща щата ёш пос пундән), кашаң рәпитетты хәтлән рәпитет, щирн:

► 25 584 шойт киньща шимл тыләш вух сухуптаты ѹн рәхл, щит 1,5 районной

коэффициент тайты мүвәтн, па увас мүвн рәпитетум пәта процент вухат (0%-50%).

► 28 142 шойт киньща шимл вух сухуптаты ѹн рәхл, районной коэффициент вәс ки 1,7 па увас мүвн рәпитетум пәта процент вухат (0%-50%).

Статья 133 Трудовой кодекс Российской Федерации

дерация поступсы щирн, мәта рәпитетты ёх лыв рәпатаел, хулыева ўма вәрсәл (щи вәр рәпитетты нәпекн хәншман вәл), кашаң рәпитетты хәтл рәпитет, щирн тыләш вухал МРОТ киньща шимла сухуптаты ѹн рәхл.

Сүмәтвош районан ўшколайт омәслыйт

Тәм ванән округ кәща нә Наталья Комарова мирхот вәрәнтәс, щата уша йис, хуты Сүмәтвош районан 2021-мит олн хәлум йилуп ўшкола пүншлы.

» Няксимволь кәртән интәм сыры пәльницая вәлум хот йилплатлы, щата ай няврәмәт хәтл мәр ләвәлты питлыйт. Ин щи хот 96 % вәрсы. Щив иса мосты хотпурмәсәт, мосты щүңкәт ләтсыйт, – лупас Наталья Комарова.

Щälта лыв путартас Сүмәтвош район Тәк кәртән омәсты сот няврәм пәта

йилуп ўшкола оләңян, щи тумпи щата сот хәннәхә пәта ёмәнхәтләт вәрәнтышира хот йит омәслы.

» Щи хот 98,2 % вәрсы, 2021-мит ол лыпәт тыләшн омәсты етшуптәлы, – лупас округ кәща нә.

Интәм щи тাখийн лапт хәннәхә рәпител. Вентиляция, дымоудаление па

видеонаблюдения вәрәт етшасыйт, интәм лыв нуви түт мәты вәр өхтыйн рәпитетләт.

» Хулимсунт кәртән ўшкола хот 78,6 % вәрсы. Щата 140 няврәм вәнләтүләт, щи тумпи «Детская школа искусств» 75 няврәм пәта рәпитетты питл. Щи хот 2021-мит олн вәйт лор

тыләшн рәпитетты олңитл, – Н. Комарова лупас.

Лүв Сүмәтвош район кәща Владимира Фомина партәс, ләлн йилуп вәнләтүләт ол елпийн иса мүв вәрты мосл, ләлн няврәмәт лыпәт хойты тыләш 1-мит хәтлән йилуп ўшколая вәнләтүләт ат юхатсät.

Хәнты ясана тулмащтас: **Надежда Новьюхова**

Йилуп поступсы вәрты нумас тайләт

Интәм шуши ёх вәлты хоттәт ләтты щира субсидия вухан нётупсын мәльйт. Хән щи нәпекән хәншаньшум ёх хулыева нётсыйт, кәща ёх йилуп программа вәрләт, ләлн шуши хүяттәт еллы ишити нётупсын ат мәсыйт.

Тәмхәтл иса шуши ёх щи оләңян уша паватты ләнхаләт. Тәньял ол округ кәща нә Н.В. Комарова пида вән мирхот вәс. Мүн редакцияев эвәлт щив иньшәсүпсы китсүв, хутыса еллы шуши ёх хоттәт ләтты щира нётты питлыйт. Тәм ванән округевн хоттәт омәсты вәр

тәтә департамент эвәлт юхлы ясәң юхтас. Лыв ястасат, хуты ин вәлты поступсыя йилуп вохты нәпекәт ѹн вүлыйт па еллы вүты ѹн питлыйт.

Интәм щата субсидия вүты щира 2126 семья хәншман вәл, лыв пәтәла хәткем миллиард шойт вух мосл.

Хән иса щи хүяттәт нётсыйт, щи юпийн йилуп поступсы ләштәл, ләлн шуши хүяттәт еллы хоттәт омәсты мүйләтты ат нётсыйт. Тәп щи юпийн па щи вохты нәпекәт вүты олңитлыйт.

Мәнум 2020-мит олн 646 семья субсидия вухат унтасы йилуп хот ләтсät, щи вәра и миллиард 940

щурас шойт вух сухуптасы.

Ияха ки лүнәтты, 2006-мит ол вүш эвәлт 3858 шуши семья вәлты хоттәт ләтсät, лывела 8 447,76 миллион шойт вух мәс.

Людмила Теткина хәншум айкел хәнты ясана тулмащтас: **Надежда Рагимова**

Ишәкты нәпекәтн мойләсыйт

Тәнлүп тыләш 5-митн Ёмвошәң хурәт вантты хотн округ кәща нә Наталья Комарова коронавирус мәш ямәлтәү ёха Россия мүв государственной па округ эвәлт ишәкты нәпекәт мойләс.

▲ «Вўрты тәхи» нәмпи хурән ванлупсыйн. Л. Гурьевна вәрум хур

Щи пурайн лўв әктәшүм ёха лупәс: «Нын иса муй вәрләтә, дәлн округев, Россия мүвев ёрәнә па ташәнә атыйис».

Округ пәльница йилуп коронавирус мәшин мәшигитум няврәмәт ямәлтәү нә Софья Ковалёва «Лука Крымский» нәмпи мевл пос холумтәс, лўв 340 няврәм щи мәш эвәлт ямәлтәс.

Округ пәльница инфекционной тәхи кәща нә Наталья Конева тәньял ол мәр Covid-19 мәш эвәлт 450 хуят ямәлтәс, щирнтарма рәпитмал пәта Россия мүв президент эвәлт вулаң ишәкты нәпек ёша вүс.

Ёмвош кәща хә Максим Ряшин пандемия пурайн «Лучшая муниципальная практика» нәмпи Россия мүвтәл мир кәсүпсүйн кәсәлмал пәта нух питәс, щирн Россия мүвев экономика вәрәт тәты министр эвәлтишәкты нәпек ёша холумтәс.

Щи мәш вәлүм пурайн иса Россияев па округев хүваттыйн вәнләтәт вәр онлайн щирн ләщтәман вәс. Ёмвошевн щи вәр тәса ләщтәмал пәта вәнләтәттә вәр тәты вошән, департамент кәща хә Юрий Личкун «Округ вәнләтәттә вәр тәты заслуженной рәпатнек» нәмн мәсү.

Ёмвошн вәна пәлка ювум, мәшәң ёха мосты пурайн нәтүпсәт тәты пәта социальной зашита тәхийн рәпитеттә Елена Ровчена «Социальной зашита почётной рәпатнек» нәм холумтәс.

Щи лавәрт пурайн йилуп коронавирус кәши-мәш тайты ёх ар хәтл округ пәльницаң лекщиктыйт, ариты-якты ёх лыв пәтэла етнхотаң ләщтәсәт. Ёмвош «Октябрь» нәмпи культура хотн вәлтә «Солисты Югры» нәмпи ариты тәхи кәща хә Михаил Пасхальский, ариты кәтнән Ирина Пасхальская па Юрий Сорокин «Ёмвош округ культура заслуженной рәпатнек» нәмәт холумсәт.

Щи түмпиди пандемия пурайн и ёшн, и нумасн рәпиттәмәт пәта ёх округ кәща нә эвәлт ишәкты нәпекәт ёша павәтсәт: «Рүш географической общества» нәмпи хот кәща хә Михаил Савченко, «Ростелеком» тәхи технической кәща хә Дмитрий Скупов, Ёмвошәң вәнләтәттә вәр тәты департамент кәща ләңкар нә Оксана Фёдорова, нуви түт мәты тәхи вән мастер хә Александр Черемисин.

«Вўрты тәхи» нәмпи хурән ванлупсы

Ишәкты нәпекәт миом юпийн «Красная зона» нәмпи хурән ванлупсы пүншы. Щаңа рәхл вантты па уша вәрты, муй щирн лавәрт пурайн тохтурәт йилуп коронавирус мәш эвәлт мир ямәлтәс.

Щи ванлупсы Ёмвошәң «Грандфото. РФ» нәмпи хур вәрты тәхи па округ пәльница ёх и нумасн ләщтәсәт, «Газпромнефть-Хантос» нәмпи тәхи ёх вүхн нәтсәт.

Ванлупсыйн Вадим Лавренко вәрум сот хур вантты рәхл. Щи хурәт лўв тәньял ол ван хәтлуп тыләшн Ёмвош округ пәльницаң вәрәс. Щи пурайн лўв нәмасыя рәхты нәпек пила реанимация, интенсивной терапия, инфекционной, няврәмәт сәма питум хот йиттәтн хур вәрман рәпиттәс.

Мүнәева, айкеလт әкәттә ёха, щи оләңән Ёмвош округ пәльница кәща нә Е. Кутефа па «Грандфото. РФ» нәмпи хур вәрты тәхи кәща А. Здоров айттәснән.

» Хурәтн кәл, хутыса леккар ёх, ай тохтурәт, Ёмвош медакадемияйн вәнләтүлтә айләт ёх и ёшн мир лекщиктман рәпиттәт. Щикәм лавәрт пурә вәс, тәп мүн уша вәрсәв, хуты и ёшн, и нумасн рәпитеттә пурайн мүн муй иса вәрты вәритлүв, – лупәс округ пәльница кәща нә Елена Кутефа.

А. Здоров ястас:

» Лавәрт тәм ванлупсы вантты, тәп хуты вәрты, щи мәш пурә вәс. Щи хурәт вантмәм юпийн ма уша вәрсәм, хуты рәт ёхлүв лавәлман тайты мосл. Щи түмпиди кашаң хүята мосты пурайн тохтурәтә яңхты мосл.

Округ кәща нә Наталья Комарова партәс, дәлн тәм хурән ванлупсы цифровой щирн атвәрсы, дәлн кашаң хәннәхә интернет хүват щи хурәт вантты вәриттәс.

Путэр хәншәс:
Людмила Гурьева

Рэт ясäń ёмäńхätл, постäсöв

Кашäń ол 1999-мит ол вўш эвälт тэнлуп тылäш 21-митн мүн мүвеv хўваттыйн рэт ясäń ёмäńхätл постäлы. Щи хätлän Юgra мүвеvн 2015-мит ол вўш эвälт шуши мирät хäntы, вухаль па юрн ясäтн диктант хäñшlät.

Щит вेrлы, лäđen ай-лат ёх па нявремäт рэт ясäń венлтäты хушты. Хэт ол мär 3200 хännex-hä щи диктант хäñshäst, дыv арсыр вошätn па мүvätн вэлдät: Ёмвош округевн, Ямал мүvn, Санкт-Петербург, Москва вошäñän, Свердловской области Ивдель вошn, Венгрия па Германия па хон пëläk мүvänän.

Тäm олн щи акция тэнлуп тылäш 16-21-мит хätlättn mäñäc. Тäm пүш мир хäntы вулац хäñhæx А.М. Сенгепов шäñät хäñshum касум ики путäр хўvät

диктант хäñshäst, мосты иньщäcupsæta яstäst. Тäm oл диктант онлайн па очной щирн хäñshy räxäst.

Редакцияев хуши мүн кимит ол щи диктант хäñshløy. Тäm oлн тэнлуп тылäш 18-митн äktäshçüv. Мүн хушева хäntы арапт ариты нäл ими юхтыйлсät – Л.К. Зубакина, М.Г. Эккерт, В.Е. Швецова, И.В. Аксёнова. Мүn ияха диктантнëпек хäñshçüv, щи ѹпийн иса хäñshum ёх сертификат нëпекätn мäсäйт.

Путäр хäñshäst:
Надежда Рагимова

▲ Диктант хäñshy purain. Д. Никитина веrум хур

Руслан Проводников депутат па ёращты хэ

Рэт ясät хätl, постäты вўрацäń мүn «Хäntы ясäń» па «Луима сэрипос» газетайñäлøyv есältty tähxäя округ дума депутат па ёращты хэ Руслан Проводников вохäntcsöv. Лўv мүneva депутат рëпataйл олäñän путärtäst.

Руслан Проводников Сумäтвошн сëма пittäst па ёнмäc, щäta äsh-kolain vénltyldäc. Äñkel – вухаль нë, ащел – rüsh xä. Яñ, täl luvattiyin aßelñ ёraßty boksa mästy. Щи tähxäin ёraßman lўv Rossia мастер спорта nëm па па арсыр вулац nëmät па мойlupset ёsha павтыldäc.

2016-мит олн lўv Белоярской избирательной округ №1 эвälт депутата пирисы. Ветmit ол Руслан Михайлович округ дума тähxäin rëpitil, aй kärtäät па вошät huvatn яñ-xä, округ мир пила вäytantyyl, арсыр суртät лývæla dæshättty nëtl.

Лўv ясäñlaç щирn, депутата rëpititlaç mär mët oläñän aй kärtätn välty

▲ R. Проводников пила вäytantyylçüv. В. Мехнин веrум хур

мира nëtmän wäl. Сумätvoш район вухаль aй kärtäta vankütly ñäxäl па щäta välty mira nüshailal, tünmatty nëtl. Aşkolait, sadikät, külupäät хуши ёraßty tähxet dæshättty pätä vuhäñ nëtupsys värld. Itäx purain ýókan vuhxaln mosty purmäscät lëtl. Ar

ër punn, лäđen щäta wälty nявremät ици тäc щирn at ёnumscät па ям, тäm yis щýñkätn ёraßty щir at täyscät.

Рëpata хätlädäl ađäñ xäluum-nälkem ўosn oł-nitlädä. Кашäń хätl met сыры яñ kilometra xäxäl,

па щältä veđhi мосты веrdal världä. Luptys mosl, хуты lўv piläla ar хута ađäñ xäxäldä. Щи веr «Утро с чемпионом» nëmpä щирn aльщäly, па мäta воша юхätl, иса lўv piläla mir ađäñ xäxäldä.

Мүn Руслан Михайлович иньщässæv, елды па депутата rëpittty pitl muij äntä. Nyin välän, хуты täm süs Rossia mûv па округ депутатäti yilpa piirtyt pitlädä. Юхлы lўv lüpäc, хуты muij щирn ałl mir lüpplät, щitys värld. Lyiv läñxalätki, läñl lўv ełdly at rëpitäc, pireste vëra nëpeklal mällä. Äñ läñxalätki, щiv äñ mäñl, ёraßty bokc värld ełdly täty pitlädä.

Путäр хäñshäst:
Надежда Вах

Хәнтәт, вухалъят оләңән кина вәрла

Вотас тылдәш 8-мит хәтәлн «Югра» нәмуп айкел ёккүн тәхийн шуши мир оләңән кина вәрты ими Анна Коряковцева па оператор икеңән Михаил Сотников па Андрей Митрофанов пида вәйтантупсы вәс.

«Земля людей» нәмуп кина хурат вотас тылдәш 2018-мит ол, вүш эвәлт вәрты питсайт. «Россия – Культура» нәмуп телеканал хуша арсыр мүвәтн вәлты шуши мир вәлупсы оләңән әмәш кинайт ванлтәлыйт. Ҧыв ямсыева ванлтәләт, муй иты ин арсыр ёх вәлләт, муйсәр ләңхәт Ҧыв тайләт па муй вүрн иис пура вүш эвәлт ин тәм хәтл вәнта рәт ясәндал, ўн тәруптаслал.

Мет вән вәр – щит Россия мүб луваттыйн Ҧывела иис вәлупсыйн вәлты ёх кәншты па киная лывты нух хәншты. Щи тумпи Ҧыв иис ёмәңхәтләт па арсыр пойкщты суртат мир вантты щира видео хура вәрләт. Мосл лупты, тәм ёх кина вәрләт щи щирн, муй иты мир вәлләт. Хәлум ол мәр арсыр мир: кумандинцәт, тубаларәт, челканцәт, теленгитәт, даргинцәт, лакцәт, чавчувенәт, нымыланәт, эвенәт, ительменәт, ассирийцәт, шапсугәт, хемшиланәт, амшенцәт, сойотәт, эвенкәт, семействкой рүштәт, хори-буряттәт, кареләт, финнэт-ингерманландцәт, вепсәт, заонежканэт оләңән кина вәрсәт.

Ҧыв арсыр мүва кина вүты ўнхсәт, Ёмвош округ щит ихущъянмит тәхел, хута иис мир пила рәпитетти питләт. Тата хәнты па вухаль ёх вәлупсы оләңән айкел ләштәләт. Вотас тылдәш оләңмит хәтәлн «Земля людей» в Югре» нәмуп кина вәрты олңитсәт. Ҧыв Сәрханл хәнтәт кәртәта ўнхсәт.

Тәрум юхан хәнтәт Дмитрий Данилович па Ани西亚 Андреевна

▲ А. Коряковцева хәнтәт пила

Нимперовнән па Леонид Яковлевич Сопочин вүлән вәнт кәртәтн вәсәт. Щälta иис вәлупсы оләңән видео хурат ләштәттә ёх Пин юхан хүват кәртәт са ўнхсәт. Ҧыв айлат хәнты хә Клим Егорович Кантеров па лүв ўнкел, кәртән иис арәт, моньштәт хәншсәт.

Еллы Валерий Яковлевич па Софья Николаевна Кантеровнән вәнт шушия мәнсәт. Щи тумпи Ҧыв Тәрум юхан мүвн Яков Ефимович Епаркин па Татьяна Никитична Кечимова кәртәта кина вәрты ўнхсәт. Сәрханл мүв вәнт кәртәтн Ҧыв пила да Татьяна Семёновна Кондратьева (Песикова) ёш памättты щира вәс.

Анна Коряковцева айкел хәншты ёх пила вәйтантупсыйн лупас:

» Вантә, кашән, хәннөхә рәт ясңәл па иис мирл вәлупсы яма вәлләэ ки, щирн велци нумсәл ләр-пийл па пәкәл уяңа вәлты. Щи пәта мүн тарнән иис вүш эвәлт рәт ясән, ўн

тәруптум па катра щирн вүлән җавәлман вәлты кәртәта кина вәрты ўнхийлүү. Мүн киная вәрсүв, муй вүрн хәнтәт вәнт шушийн вәлләт. Муй Ҧыв хәтл мәр вәрләт, хутыса имет ёнтәсләт. Щälta и кәртән вантсәв, муй иты ики торсаплъюх вәрас па щитлән юнтәс. Мет мосты вәр – щит Сәрханл хәнтәт вәнт кәртәлән күтәлн па няврәмлә, пила иса рәт ясәнән путәртләт. Мүн тата нын мүвәнән мет ар лоныш шуваңасүв. Щälta шенк сора тәрум мәлка ювәмәл па кимәт хәтл имухты ишкә ийл. Ар мүва ўнхсүв, тәп щимәш потасаң тәл нәмәлт тәхийн ўн вантсүв. Щälta вәра әмәш лонышән па ёхмән мүв хүват «Буран» нәмуп әхәлн мәнты. И ясәнән лупла ки, тәм хуты: «Моньш лампа ўнья мүв». Щи күтн кина хурат вәрман җавәрт суртата питыйлсүв. Тарум ишкүйн аккумулятор ўнкелүү со-ра потсайт па рәпитетти пищ ўн тайсүв. Ҧхат ин углүв пухәл лыпийн иса хошмәлтман вәсәт.

» Еллы мүн Сүмәтвош района Саранпауль воша вухаль мир оләңән кина вәрты мәнлүү. Щäта вотас тылдәш 20-мит вәнта рәпитетти питлүү.

Хәнты па вухаль мир оләңән вәрты йилуп кина «Россия – Культура» нәмуп телеканал хуша сүсн 2021-мит олн мира ванлтәты питләв.

Щälta кина вәрты ёх вәнт кәртәтн хәнты мир ләтүттәт ләвман вәсәт. Ҧыв вүлән тәпәл кәлән пила, арсыр воңышумуттәт, хүл җавәнтәт.

Муй вүрн вәнт шушийн вәлты ёх лант ийнк кавәртләт, нянь вәрләт, ищи киная вүсәт. Щи тумпи Анна Коряковцева нух хәншсәлә, муй иты хәнтәт єплән лант ийнк васы эвәлт кавәртләт.

Вәйтантупсы хулаты кемн А. Коряковцева ай павтас:

» Еллы мүн Сүмәтвош района Саранпауль воша вухаль мир оләңән кина вәрты йилуп кина «Россия – Культура» нәмуп телеканал хуша сүсн 2021-мит олн мира ванлтәты питләв.

Хәнты па вухаль мир оләңән вәрты йилуп кина «Россия – Культура» нәмуп телеканал хуша сүсн 2021-мит олн мира ванлтәты питләв.

Путар хәншас: **Ульяна Данило**

Тётя Люся мүң интäm вәнты нэмлэв

Ма пёрна ёңкем Людмила Дмитриевна Боковая (Гришкина) олдңан хәншты ләңхалум. Хән 1966-мит олн сёма питсум, лўв Ваньщават кәртәң пәльнициайн тохтура рәпитетас па ёңкемн пёрна ёңкия ўкантсы. Кәртәң нявремәтн сәмәңа тайсы па тётя Люся альщасы, инты вәнты лўв мүң пәтэва щиты щи хাঁщас. Ваньщават кәртәң лўв яма нэмлы. Тәм ол тәнлууп тыләшн 11-мит хатлән Людмила Дмитриевна 80 тәләй йис.

▲ Николай Захарович па Людмила Дмитриевна Боковойңан
Лена эвән пида

▲ Л.Д. Боковая 2012-мит олн. Р. Решетникова вәрум хур

Людмила Дмитриевна Түкъякәң кәртәң вән хәнты хоттөл ёх хуша сёма питтас, ёңкел-ашел яңкем няврем тайлсәң. Ашел Дмитрий Петрович Гришкин Вудан даля тәтъясы, Люся яйл пида айт вәсңан, лўв щи пурайн нял тыләш лувата йис. Дасть юпийн ашел 1946-мит олн тәп юхи юхтас. Лўв вой-хўл велты хәя вәс, щалта Түкъякәң икел пида хоттәт омассат. Кәртәң ийлуп јшкола, леккар хот, кўлуп, вәлты хоттәт вәрсат. Ёңкел даљ пурайн хўл ведпәслуман вәс, щалта мис пәсты, ай мисат тайты ненә рәпитетас. Ёңкел рәпитетман яңхас, лын па яйл пида аңкаңкел хуши вәсңан. Мосл лупты, хән Людмила ёңкиел сёма питтас, аңкаңкел ёнтәма йис, велщи сёма питум няврем рәт имийн єнмәлты вүсү. Щи ими нявремәл иши ёнтәма йисңан, лўв шәкашты хাঁшум эвие пәта ёңкия йис.

Людмила айтөлн рәт хәнты мирл лекциитти нумас тайс. 1959-мит олн нивәлмит класс юпийн Ёмвоша ай леккара вәнлтыйлты мәнс. Щата лўв яма вәнлтыйләс.
1963-мит олн медучилище етшуптумал па Ваньщават кәртәң рәпитетты китсы. Вәлты хот йитмасы, мәта ут леккар хот йит пида и ләнәл илпийн вәс па рәпитетты щи питтас. Лўвела Ваньщават кәрт па щата вәлты мир сәма рахсат.

Хәлум тәл рәпитетас па еша вәс икел Николай Захарович Боковой кәрта рәпитетты юхтас. Лын вәтана йисңан па 1966-мит олн яха мәнсңан. Икел нявремәт вәнлтыйлты хәя вәс. Лын кўлупн ариман яңхсан. Щи пурайн кәртәң айлат хәйт па ненәт етнотатн арисат па яксат. 1966-мит олн Лена эвиян сёма питтас. Щалта па кәт

эвие Наташа па Оксана ёша павәтсәң.

Кәртәң лын Ольга Ильинична Костина шәңдәт (лўв тәм ванһан ёнтәма йис) пида рәпитетсәң. Рәпитеттә лавәрт вәс, щи пурайн семьяйт вәнһат вәсат, кәртәң ар мир вәс, ар няврем єнмас. Итәх пурайн атәлн кашаң хәннәхә хуши вохәнтсыйт, алән па па щи рәпата мәнты мосас. Нэмләм, щи пурайн кашаң хуят хуши лыв хәтл мәр ипүш хән юхтыйләс, кәт-хәлум пүш вантсәл. Тәм пурал вәнты кәртәң мирн нэмләйт па ям, хошум яснәт лын олнән пугтарләт.

Людмила Дмитриевна икел пида Тәк кәрта каслты нумас вәрсәң. Икел нявремәт вәнлтыйлты хәя вәс. Лын кўлупн ариман яңхсан. Щи пурайн кәртәң айлат хәйт па ненәт етнотатн арисат па яксат. 1966-мит олн Лена эвиян сёма питтас. Щалта па кәт

Людмила Дмитриевна икел пида хәлум няврем єнмәлсәң. Елена вән эвел мүв илпи питы вуй вүты оператора вәнлтыйләс. Наталья эвел Тәпал вошн пединститут етшуптумал, ин Тәк кәртәң нявремәт вәнлтыйләс. Оксана ай эвел Тюмень вошн го-суниверситет етшуптас. Эвиләл ин Сүмәтвошн па Тәк кәртәң вәлдәт па рәпитеттәт, нявремәнә йисат.

Людмила Дмитриевна ин пенсияйн рүтүшуман вәл, иса лўв 49-кем ол мәр рәпитетас. Хўв мәр вешката па тәса рәпитетмал пәта «Ветеран труда» нәм тайл.

Тынан, пёрна ёңкие! 80 ола йисән, ма наңена вән вүща ясәң китлум. Сёма питум хатлән пида! Нявремән, хилылән пида елуды тәләца, уяңа вәләтаты. Найн-Вәртән лавалман ат тайлыйты. Тәлән ёш, тәлән күр!

Путэр хәншас:
Надежда Вах

Ар ол түтәң хоп кәщая вәс

Сүмәтвош район Игриим вошн ма вухаль хә Виктор Константинович Костин пила вәтаңа йисум. Лўв ар ол мәртүтәң хопн округев хүват яңхман рәпитәс.

Виктор Константино-
вич Сүмәтвош район
Комуудваны кәртән вән
вухаль семьяйн сәма пи-
тәс. Аңкел-ашел – Анна
Ефимовна па Константин
Иванович Костинчан –
нивл няvrәм тайсәнән,
дапәт пух па и эви. Ашел
Вулаң Отечественной
лаля яңхас.

» Лўв Ленинград
вош, Советской Союз
мүвев вәнельман вәс,
Польша мүвевн лалясәс.
Щälta Кенигсберг вошн
лалясты хärн служитәс.
Нух питум хätдän ащем
Берлин вош эвәлт сот
километра вүшн Одар
юхан хонäнän вәс. Ащем
вуракәт пелы вантман
служитәс. Офицерәт лўв
олнäлн путартсат: «Пäl-
таплы вухаль хә». Лўв ай
пälат икия вәс, тәп шенк
äрән, – лупас Виктор
Константинович.

Ашел «Орден Красной звезды», «За отвагу», «За боевые заслуги» па па мевл посат яма лалясмал пäта, тәса пушкан эвәлт есäлмал пäта мäсы.

Даљ елпийн Константин Иванович Костин Комуудваны кәртән В.И. Ленин нәмпи колхозн ух хәя вәс. Щälta даљ юпийн вой-хүлвепләсләс, пиркатира рәпитәс.

» Комуудваны кәртән интам ма рәт вәнт шуши мүвәм. Щäта иса пурайн нәмхүят äн вәл. Ма па рәт ёхдам щив рўтшәтты хätдәтн яңхлүв, щäта тäl хот, певәлт хот, лўн хот

омäсман вәлләт. Ёмäң тähxия яңхлүв. Семьяев вән вәс. Инлапатняврәм эвәлт тәп ма хäшсүм, – лупас Виктор Константинович.

Лўв Кевават кәртән нивл класс ўшколайн етшуптәс, щи ўпийн Ёмвоша училищая вәнлтыйлты мäнас, түтәң хопн рәпитты хәя йис.

» Ма яма вәнлтыйлсум, тәп «нäл» па «вет» посат холумсум. Мäнemä әмäш вәс вәнлтыйлты па ѡоранс түтәң хопн яңхты хәйт дәмәтсуха дәмәтләтты, – лупас В. Костин.

Училище етшуптумал ўпийн Виктор Костин армия мäнас, лўв Дальний Восток мүвн «Морская пехота» войскаян слу- житәс, щит Китай мүв эвәлт 15 километра вүшн вәл. Щи олдäнän щиты нәмäлмäс:

» Кät ол нäл тылäш щата вәсум. Вантэ, щи пурайн Леонид Брежнев äнтәма йис, щирн мүн партсыюв еша па армияйн хäшты, тәп тәнлуп тылäшн юхи есäлсүюв. Госпитальн лекцистсюом, щи пурайн вухаль ясäнän путартты шенк лаңхасум, щирн шәшлум, путартлум. Да- хäслам иньшäссät, муйсäр ясäнän ма путартлум. Ма лупсум: «Вухаль ясäнän путартлум». Лыв лупсат, хуты ма рўш хурасуп.

В.К. Костин армия ўпийн юхтас па имух- ты рәпата кänшты мä- нас. Кевавт, Чемаши

▲ Вухаль мир учёной не С.А. Попова па В.К. Костин. Н. Рагимова вәрум хур

кәртäнän, Игриим вошн түтәң хопат яңхты тахета яңхас. Лўв Игриим вошн «Главсибтрубопровод-строй» тähxия рәпитты вүсы, елды щи тахи «Иг- римречтранс» нәмнпунсы. Ар ол лўв щата рәпитәс, щälta ЖКХ хуши яң ол арсыр щүңкät дәшттты хәя вәс.

Мосл лупты, Виктор Константинович яма ву- халь ясäнän путартäл, лупас, хуты айтөлн юлн тәп рәт ясäнän путартсат, рўш- хуят мойна ки юхатл, щи пурайн – рўш щирн. Ашел, пүти як ёмäңхатл тәты хәя вәс, щирн Виктор айтөлн щив яңхилäс.

» Арсыр луңлуптапт щä- та ванлтäсыйт, ёмäң арат арисыйт, якät яксыйт. Мүн Вежакары па Комуудваны кәртäна пойкщаты яң-

хийлсүв, порийлсүв. Аң- кем-ащем лаңхасат, лән мүн, няvrәмдал, пойкщаты вәр тәса ат вәсэв. Ма ин вәнты щив пойкщуман яңхлум. Ма щирэмн, рәт- лам яис вәрел юрәмәтән яң мосл, щи олдäнän айлат ёхлүва иши путартты мосл, – лупас В.К. Костин.

Виктор Костин Игриим воша юхатмалн ими вүс, щит Вера Алексеевна Костина (Привалова). Лын Эльмира и эви ён- мäлтäсäн, кät хилы тай- дäн.

◆
Виктор Константинович, мүвев давәлты ёх ёмäң- хатл пила! Талаңа, яма, уяңа имен, эвен па хи- дылдан пила вәла!

Путэр хäնшäс:
Надежда Рагимова

Тарум па юрн рәтңән хәннөхә

Тәнлүп тыләш 23-мит хәтлән Россия мүвев лавалты ёх ёмәнхätл. Тәмхätл ма Касум ики, армияйн служитум хә Яков Никифорович Тарлин оләнән хәншлүм.

Лүв мөт сырьы рәтлал
оләнән ай тәс.

Никифор Георгиевич ащел, ширн лүв Тарлин рәт, Екатерина Николаевна ўңкел ширн Ерныхов рәт эвәлт ийл. Тарлинат - щит тарум ёх, лыв хәнты Щаня хәнты мүвев лавалман юрн мир пила тарәнләсät. Щи юпийн Ар хотаң ими лыв Тарлин рәтэл пила Касум мүва юхтäс. Ерныховат - щит юрн мир эвәлт тывум хәнты рәт. Щи кät хәнты рәтңән - ёрәң па тарум.

Яков лупас, лыв семьяел, эвәлт ар хуят Вулаң лаън пурайн мүн мүвев эвәлт вуракät вошитсät. Пётр Ксенофонтович Тарлин Ленинградской фронт хуша далясäс, ям пеләк ёшл мәшмәлсы, 1976-мит ол вүнш тыләшн ўнтәма йис, Касумн шависы.

Николай Григорьевич Ерныхов аңщащел блокадной Ленинград вош вуракät эвәлт лавләс. Эхат щата лаън пурмäс вәрты заводн рәпитäс, 1943-мит олн Ладога мәләң мухты тәсä. Лүв пилада Алексей апщел, Никита па Степан пухнäl даляссäт. Алексей Григорьевич Ерныхов Волховской фронт хуша пәрәс. Щи тумпи Прокопий па Дмитрий Григорьевич Ерныховнән лаън юпийн юхи кәрләсäн.

Николай Тихонович Обатин Ленинградской фронтан лавартамәшмäлса, лекшиитыйлты китсы. Александр Андреевич Обатин Смоленск вош пүнäлн ўнтәма йис. Мирн лыв нәмләл нәмман тайлыйт.

Яков Ас хәлты тыләш 29-митн 1967-мит олн

▲ Яков Тарлин ләхсäл пила 1988-мит олн

Касумн сëма питäс, щата ёнмäс, ёшкола етшуптäс. Лыв семьяел, эвәлт мөт сырьы Степан яел Краснодарской мүвн служитäс. Эхат 1986-мит олн Яков Москва вош пүнäлн вәлты Химкинской гарнизон хуша (Химки-8) служитты китсы. Яков путäртäс:

» Щи пурайн мүн Тюменской областев эвәлт щив 56 хуят вусы, щи эвәлт Касум кәртән нял пух, щит ма, Алексей Ерныхов (ма ёспухем), Василий Лозяров па Эдуард Маремьянин. Мүн СССР арсыр мүвәт эвәлт пухат пила служитсүв, ләхсäңа вәсүв. Ма служитсум па ипулjan вәнләтийлсум, мөт сырьы кәща ләнкäр хәя, щәлта ай сержантан йисум.

1987-мит олн лүв ащел Москва вошн хот войт

тыйты вәрата вәнләтийлты юхтыләс па Яков пухл служитты тахия јнхäс. Щи пурайн лүв ўн вәс, хуты юхи хашум пүш ащел пила вәйтантыләс. Армия юпийн Яков лыпäт тыләш 25-митн 1988-мит олн Ленинград воша јнхäс, 28-митн лүв атум олум вантäс, щи хәтлән, неш, ащел ўнтәма йис. Лүв сора юхи мәнäс.

Әңкела нётты мосäс. Яков хәлум ол Касум совхозн вой ёнмäлты хәя вәс, щи юпийн йинк систамтты рәпата тәс. Эхат Касум антропологической ёшколайн (КАШ) нявремäт ики вәрата вәнләтäс.

» Щи пурайн ма кашäң няврем пеңда вантмәмн непека хәншсум, хутыса лүв ёнмäл, муйсäр вәрәт пеңди сämäң па па вәрәт оләнән хәншсум. Лыв ям

хәннөхүяятäта йисäт, - лупал Я.Н. Тарлин.

Щи ёшкола лап тәхрум юпийн лүв 19 ол нявремäт ёрәна-щомäна йиты вәнләтäс. 2007-мит ол вүш эвәлт 2018-мит ол вәнты вәнләтум пухлал нух питäт. Ин армияйн служитты тәх пухат лүвела вән пәмащипа луплат.

Тәм ванан Яков ям арат тыләш округ мир творчества хотн Пүни яхот ёшколайн рәпитäс. Щи тумпи Яков арсыр хәнты пурмäсät тәса вәрты хошл, ванлупсэта јнхийл. Тәм ванан «Тобол» нәмпи кинайн юнтäс.

Зоя Никоновна имел пила хәлум пух ёнмäлтäс. Максим вән пухл Барнаул вошн космической войскайн служитäс, Георгий кимит пухл Омской танковой училище етшуптумал юпийн Кемеровской областян ракетной войскайн служитäс. Григорий ай пухл тәньял сүс вүш эвәлт Чита вош танковой дивизия хуша оператора-наводчика вәнләтäл. Лүв пилада Касум кәртән пухнäн Саша Захаров па Витя Лозяров служитләнäн.

Яков лупас:

» Кашäң пуха служитты мосл, щата лүв ёрәң-щомäң хәя ийл.

◆
Яков Никифорович, мүвев лавалты ёх ёмәнхätл пила! Еллры тумтака, уяңа-пишäңа вәлә!

Путэр хәншäс:
Людмила Лонгортова

Вещкат нумсуп хәрщи пух

Рохпәң күрәктыләш 23-митхәтәлн иса Россия луваттыйн мувев җавәлты хә хүяттәт ёмәнхәтл. Россия мूв армияйн служитты ёх хүб иис төлн мосты вәр тәләт: мүн еллы тәләңца па яма вәлтәв кәша лыв мүвев па мирлүв җавәлләт. Офицерät ям щирн вәлты айлат хүяттәт вәнләтләт.

Россия мूв Федеральной национальной гвардии войска хуша. Москва хон вошн хәнты пух армияйн вәл. Вәщ тыләшн 2020-мит олн Андрей Самсонов армияя тәссы. Лўв арсыр пухат күтн имухты пакәс тәса па така вәлты. Армияя юхтум оләң, тыләшлән уша иис, лўв хуты сора хәхатьлял, ар ол мәр футбол юнтән хошл шенк яма юнты. Ин хәт тыләш арсыр хә ёх күтн вәлум мәрәлн лўв етәсәс. А. Самсонов ин тәмхәтл сержант нәм ёша павтас. Тәм пушхиев юхи рәт мүвәлә юхттат, вәнта хулна 140-кем хәтл хәщәс.

Тәм хәнты пух Андрей Сергеевич Самсонов рәтл. Ай Ас мूв Тәк кәрт эвәлт вәл. Щәшәл Раиса Степановна Болханцова эви опраш нәмл (Отшамова). Лўв моньшән, пүтран, ям имие вәс.

Вән щатыщащел Степан Филиппович Отшамов 1942-мит олн лўнән даля тәссы. Лўв Вулаң лалын тармалляясмал, пәта «Орден Отечественной войны I степени» вән көр тыләш 1985-митолн мойлуптасы.

Щәлта аңкаңкел Евгения Григорьевна Новьюхова ар ол мәр няврәмәт вәнләтуман Тәк кәртән рәпитет. Аңщащел Ефим Степанович Отшамов хүл велпәсләтү каркам хәннәхә вәс. Ая вәлмалн Андрей Самсонов аңкелн ашдел ванкүтлы рәт Тәк мүва тәтълийлә. Щәта аңкаңкел па аңщащел пила ай пухиет тәл пурайн лөвән әхәлн пул, пәләк вантты

яңхиләс. Щи вәрт ин Андрей нумаса ванкүтлы юхтыйләт.

Щимаш иис хәнтәт күтн єнмум пухиет вещкат ям нумас тайл. Вантэ, тови пурайн ишки тәл ѹпийн ай юханат, лорат пәлка питләт па мूв нух вәрләт. Тәм пухиет иши нүви Тәрума товийн Аснопатты тыләшн юхтас.

Ашел Сергей Николаевич па аңкел Ирина Владимировна Кәлташ Аңки миюм оләң пухана вәра амәтсәңән. Айлат хоттөл ёх няврәмән хәлум тыләшә ювум артән рәт Тәк мүвн эвәлт Нягань воша касәлсәт.

Я-а, ин товийн сәма питум пушхиев айлтыева єнумман имултыйн шәшмас, ай вурщиклән ясәнән мәсү. Щәлта вет ола ювмалн мәт оләң пүшващлухн хәхатләтү питас. Аңкел нәмәлмас:

» Яма лўха вәнлум мәрәлн муй арат лух шүкәтас. Вән рәп эвәлт хәттәтләтү имәш няврәмәмә вәс. Щи тумпи пухиет вәшти тәхия яңхман вәс. Лўв ая вәлмал вүш эвәлт каркам няврәма єнмас.

Андрей пух оләңмит классаң етшуптумал ѹпийн аңкел па ашел, пила Ёмвоша касәлсәт. Тәта лўв шашки нәмум юнтән юнты питас. Ар пүш сырсыр касупсәта яңхиләс па оләң тәхия питыләс. Щи күтн Андрей ай пухиет иса футбол юнтән юнты ләнхас. Вантэ, лўв ашел Сергей Николаевич вәра

▲ А. Самсонов ләхсәл пила 2021-мит олн

щи юнт мосман тайләлә. Сыры няврәм хәния футбола яңхты олнитас. Эхат тәп юлн аңкела-ашдела ай павтас.

Щиты лўв нивл ол вүш эвәлт ин тәмхәтл вәнта футбольн юнтәл. Лўв ар пүш тәса футбольн юнттал, пәта вән мойлупсәт ёша павтыләс. Щәлта Андрей Самсонов «Лучший нападающий» нәм тайл. Ин лўв армияйн футбольн иши юнтәл.

Мосл лупты, А. Самсонов ашколайл етшуптумал ѹпийн Сәрханл вошн мүв вүй нух талты вәра

вәнләтүләс. Хәрши пухиет вәнләтүлум мәрәлн имухты рәпатая күншемас. Тәм вещкат нумсуп няврәм Таныля ай апщел, иши вәнләтләлә вәлупсыйн тәс ёш хүват шәшты.

Мүвев җавәлты ешәк Андрей! Нәң вәлупсән ил, ванкүтумты тәхи ал тайл. Рәт Ас мүвенән, Наенан-Вәртәнән җавәлмән па нәтман ат тайлайн. Йисән па нәтән, ар хәтл нәнена. Тәпәң няврәмие, тәләң ёш па тәләң күр, вещкат нумас, уяң вәлупсы.

Путар хәншас:
Ульяна Молданова

Арсыр йилуп вәрәт ол, пүншсы

Тата мосванан 2021-мит ол Россия хон пеләк мүвев луваттын Наука па технологияйт ола юкантсы. Щи тумпийн округев ыпийн тәм оләв «Кашаң вәр вәйтты ола» постасы, рүш щирн ки луптыя, Знания ола йис.

Щи пәта Югра мүвев Государственной библиотека хот йитн Наука па технологияйт оләв ияха әктәшүм айлат ёх пида тәнлуп тылдыш нивәлдимит хәтәлн иса киникайт лүнәтты хотн рәпитетты ненәттү пүншсәт.

Сыры ияха әктәшүм хәннәхүяттә елпийн щи ненән тәмиты лупсәнән:

» Ешак хүяттә! Кашаң йилпа юхатты ол Россия хон пеләк мүвевн мултты вән вәра иса юкантлы. Мосән, щи пәта тәм 2021-мит оләв Российской Федерации хон пеләк Президент поступсы хүватнищты наука па технологияйт вәрәта нәмасыя юкантсы. Щәлта ин па юхи хәшүм 2020-мит оләв иса мүвтәл мир луваттын шәңк лавәртән арсыр хүяттата вәс.

Наука, вән технологияйт, ёрән-щомаң, экономика вәрәт унтасн, мәта утлав Россия хон пеләкн тәм йисн ямсыева па түңшириң ләштәлыйт па худыева тәса рәпитләт, мүн пандемия «Covid -19»

▲ Мирхота юхтум хәннәхүяттәт. В. Енов вәрум хурәт

мәш вәрәт оләвн яма еллы вәлтү-холты вәритсүв.

Ушәң-саңаң наука вәрәт пәта тәнәл ол мүн, иса юлн омәсман, кашаң ай муй вән рәпатаев па түңшириң ләштәтты вәритсүв. Вәнләтилтә айлат пухат муй эвет – иши худыева юлн вәсәт, хута Интернет хүватн сыр-сыр вәнләттәтә вәрәл түңматсәт. Вән технологияйт яма вәрум унтасн мүн ищты, юлн вәлман, киника лүнәтты, арсыр кина хурәт мурта вантты па ар щирн вәритсүв. Ям щи вәр, хуты тәм 2021-мит оләв Россия хон пелкев мүв луватн тәләнтең Наука па технологияйт ола Президент хәевн нәмасыя постасы. Щәлта Югра хүши, щи вәр тумпийн па атәлт щирн, Знанияйт ола тәм йилпа юхтум оләв мүн Губернатор ненән юкантсы. Шәңк ям, вантә, щимәш вәрәт, хуты тәм оләвн ар киникаин ванлупсәт наука щиревн иса тәта еллы вәрлыйт па ин тыв юхтылты хәннәхүяттәтә хурасәнца па

▲ Киникайт лүнәтты хотн рәпитетты ненән, мәта хүяттән мирхот тәса ләштәсәнән

тынлы-пәлды худыева ванләтәлыйт. Наука унтасн Можайской рүш ики мәт олән тухлән хоп 1876-мит олн нумсәл хүватн ләштәс па Романов ики ищты электромобиль 1889-мит олн вәрас, щәлта изобретатель хә Розинг па оләң телевизор Россия хон пеләкн 1911-мит олн етшуптәс па арсыр хәннәхүяттәтә щит ванләтәс па па ёх, мәта хүяттәт иса наука щирн еллы рәт мүвәлән вәсәтла вешката рәпитеттәт.

Щәлта Наука па технологияйт нәмуп мирхот пүншум ненән мәт олән ясәң лупты Югра мүв Государственной библиотека хот кәшәя Евгения Финка мәсәт. Округев киникайт лүнәтты хот кәшә иса тәмиты путартас:

» Әмәш вантты, тәмхәтл библиотека хоттә велши хәннәхүяттәт пәта пәлки пүншсәв. Россия мүвев Президент хә В.В. Путин тәмиты лупас: «Наукая ар унтас тәтә вәрәт ищты государства эвәлт яма лавәлтү питеңтапа кашаң

пурайн нәтлыйт». Мүн, округев киникайт лүнәтты хот йитн рәпитетты ёх, тәмхәтл эвәлт иса наука па технологияйт поступсәт унтасн 2021-мит ол мәр яма па түңшириң рәпитетты питлүв. Щи пәта нәмасыя план хәншсүв. Ямсыева ки лупты, мүн Югра Государственной библиотека хоттәв ищты арсыр рәпатайт ләштәттү пурайн наука вәрәт пида па ияха хойл.

Библиотекайн кät щимәш тәхи вәл, хута наукаин вәрәт арталәльйт па вантләйт, щит научно-методической па краеведческой отделән. Научно-методической тәхи хуша киникайт лүнәтты щирәт вәнләтәлыйт. Лүв рәпатаиль унтасн библиотека хот еллы ләштәттү вәрәл кәшә ёхн кашаң ол пурайн арталәтти питлайт. Щәлта тәта краеведческой тәхи вәл. Щәта рәпитетты ёх тәм увас мүвән шуши хүяттәвәлтү-холты щирәт оләнән сыр-сыр айкеләт ияха әкәтман вәлләт. Вантә, айлат учёной хәннәхүяттәт иса наука щирн рәпитеттәт.

▲ Округев киникайт лўңатты хот кәща Е.А. Финк

▲ «Мўв илпи тащ холумты» па щи пурмасът тайты хот кәща ләнкәр хә И.А. Яшков

Тäm 2021-мит олн округев библиотека хота ищи ты учёной хуяттä рэпитетты юхатдат. Щи пäта юхи хäщум олдат лыпят хойты тылдäшн Югра Государственной библиотеке хотн немасыя научно-практической конференция лэштäлы, лäлн уша паватты, муйсäр наука вэрттäm ол вэрсыйт.

Щи вэр тумпийн киникайт лўңатты хотн иши «И мўвәң-йиңкäң, ёх» немуп проект тэлү, хуга мүн учёной ёхлўв вэрлал олänän па сыр-сыр айкељттэты питлдат.

Округев киникайт лўңатты хот кәща не юпийн «Технопарк высоких технологий» эвэлт вэлтэй ай кәщая Арсена Зайнулина елды ясäн мäсä.

Мирхота юхтум хännexхуяттä елпийн лўв пугартас, хуты тэмхäтл лыв рэпитетты тахел Югра мўв луватн вэлтэй ай па кütуп лыв ширељн арсыр вэртт лэштäтты хännexхуяттä нётдат. Щи вэр тумпийн айдат пухат, эвет пида вэйтантыйлдат. Ай ёх «Молодой изобретатель» тахийн немасыя наука ширн ямсыева вэнтлдат. Щимäш јам вэртта ок-

ругев кütуп ѕшколаитн вэнлтыйлты нявлремят иса 11-мит ол вүш эвэлт па 17-мит ол вүш юхтум ай ёх немасыя вўлдайт. Тэп тäm ванэн арсыр ийлуп изобретенияйт ширн ѕшколайн вэнлтäты пухат па эвет кütн касупсы сухнуптäсы. Тämхäтл па «Ушäң-сащäң хännexх» конкурс коллеждэйтн, университетэтн муй аспирантурайн вэнлтыйлты хännexхуяттä пäта вэрсат. Щимäш вэн кäсты вэр иши ты ар ширн айдат ёха нётл, щит нумсäң ёх лыв кütэлн уша паватлайт, арсыр грант вухат холумты рäхл па сыр-сыр ийлуп проекттä щи вухат унтасн елды вэлтэй-холтты щират түнцирина лэштäтты. Тэндл ол «Акселератор» немуп мëт олän проект лэштäсат. Щи кäсты вэр пурайн араттэлн 69-кем хännexх Россия арсыр вэн вошат эвэлт па вэсат. Лыв кütэлн щи касупсы етшуптум пурайн нивл хännexх нух питас па мëт олän тахет холумсат.

«Ушäң-сащäң хännexх» касупсыйн олän тахи холумтум па нух питум эви Югорской университет хуша ин вэнлтыйл. Лўв щи наука ширн

лэштäтум касупсы пурайн спектрометрия шўңкäт тэса вэрс. Тэп щимäш вэр пäта соткем патент кütн лўв шўңкäл мет мосман учёной ёхлўв тайты питса.

Арсен Зайнулин юпийн «Мўв-ават па хännexх» юис пурмасът шавиты хот кәща Глеб Чичерин ияха ёктäшум хännexхуяттä елпийн айкељдат тэс.

Лўв пугартас, хуты тэмхäтл вэн вэйтантупсы шенк хўвн лавалсат. Тämхäтл арсыр хännexхуяттä тата сыр-сыр мосты вэртт олänän лупсат.

Мосл щит нэмалдмäты, хуты тäm юис наука ширн рэпитетты ёх шенк јама ин округ библиотека хуятт пила арсыр вэртт күтэлн лэштäлт. Киникайт оцифровка түнцирина па вешката вэрлдат.

Щи тумпийн мänum наукин мирхотт олänän лыв иса электронной непекат щира лэштäлт.

Мëт юхи хäщум кütн «Мўв илпи тащ холумты» пурмасът тайты хотэв кәща ләнкәр хә Иван Яшков ям вүш ясäн тäm мирхотн вэлум хуятта вэрс. Лўв тайти лупсат:

» Нын пелана вантман ин уша паватсем, наука вэртт нынана иши ты тäm юис шенк мослдат. Ин тата ар пелак Югорской университетн вэнлтыйлты айдат ёх ияха юхатсат. Ма иши ты сырь олдат кашäң ийлуп вэртта вэнлтыйлсум.

Тäm юисэвн айдат хуятт наукин библиотека хота ишила ѹхлдат па сыр-сыр вэртт ушäң-сащäң наука унтасн уша вэрлдат. Итэх айдат пухат муй эвет арсыр наукин проектт пила рэпитетдат па иши наука питлдат.

Мўн па кашäң ол мэр «Мўв илпи тащ холумты» пурмасът тайты хотэвн арсыр мосты научно-практической конференции лэштäлт. Щит тäm юпийн наука ширн киникайт хännlдүв. Кашäң щимäш ийлуп непекатт университетн вэнлтыйлты пухат муй эвет па аспирант тайт ликумдат. Ма ширемн, айдат хännexхуятт таклы немуслты наука вэр ан па тывл. Наука па технологийт хäтт пäта нынана вўшада тэмхäтл ма китлум!»

Путар хännäs: **Владимир Енов**

Саранпауль щирн шай яньщты

▲ Е.А. Рокина

Тәм путәр хәншман вәл Елена Афанасьевна Рокина эвәлт, лўв вўлы тащ тыйты кәтңән Афанасий Андреевич па Варвара Прокопьевна Хатанзеевңән хуша сёма питәс.

Елена Афанасьевна Саранпаульн вәл, лўв яснәлн вән щашиләл, аңщашиләл вўша хұлыева тәм мүнв бўлы тайман вәсат.

Е.А. Рокина тәм хәтл вўша ай кафе хот тайл, лўвела вेरа әмәш пўт кавәртты, сыр-сыр дәтут вёрты па щи сәмәнәт тыйты вәрдал оләнән сыр-сыр путәр путәртты. Тәм лўв путәртум путриел.

» Ма кафе хуша рәпитетум, мүн ар хуята дәтут кавәртыйллўв, хән лўв пори вәрләт муй па шәкән вәрәт тывийлләт. Мүн кафе дәтутев вән вош дәтут хурас ѣн тайл.

И пўш шәк тәхия мүнцева рўш щира вёрты партсаюв, щи ёх хўв мәр Казахстан хуша вәсат, ин па рәтнаел шавиты юхәтсәт. Щи ими мүнцева щицкүрек тәс па лупас әнташ кавәртты. Щит лўв кашл, мүн кавәртсўв. Мәнәм щит вәлы пищ, кашән хәннәхәя әнтән анән омсалтәссы. Мүн

щиревн ки, пәсанлўв сыр-сыр дәтут ат тайлдәт, хуята муй мосл, щитанәла пунәл.

Тәм вәр юпийн мүн иныштасы питсўв: «Нынана рўш щирн?» Иса пўш лупләт: «Антә, мүн, щиревн». Щи кўш лыв рўштәт. Тәп Саранпауль вошн хўвн вәлләт. Ма па иныштасум:

– Мүн щиревн, щит, әлнәмла, Саранпауль щирн?

– Щиты, щиты, Саранпауль щирн.

Щи юпийн яснеч щиты щи мәнәс. Ёх юхәтләт, мүн иныштасум: «Нынана рўш щирн муй па Саранпауль щирн вёрты?». Тәмиты щи Саранпауль щирн тывас.

Ма па ясән тайлум, муй вўрн Саранпауль щирн «шай яньщты».

Мүн луплўв: «Мәнлўв шай яньщты». Щита пәсанлўв хуша кавәртум нюхи, арсыр щирн вәрум хўләт па сыр-сыр дәтут. Мүн хуты щи кўш тәп шай яньщты юхәтсўв. Ин ма иса

▲ Т.А. Молданова Саранпауль вошн 2017-мит одн

▲ Еплән ай нянят

пўш луплум: «Саранпауль щирн шай яньщты».

«Шай яньщты» оләнән путәр тайлум. Мүн хущева и няврем вәнләтәти не вәс. Рәт мувл Санкт-Петербург. Икел сәран, лўв рўш. Тәм ванан тәм путәр путәртас.

Путәртәл, мин Саранпаульн ол мәр, мосән, хўвшак вәсмән. Мет олән, мойна «шай яньщты» вохсайман. Щалта лупләт: «Ма юлн ямиева десум». Икема луплум: «Яңхлумн, Алеша, шай яньщты». Вәнтлум, лўв иса ѣн дәл.

– Раја, нән муй вәра сәхармәсыйн?

– Щиты щи, ма дәлум,

щалта па шай яньщты мәнлумн.

Путәртәл еллы, мойна юхәтсәнән, щата сыр-сыр еплән дәтут. Лўв па юлн мурта дәс. Тәта па иса еплән утәт. Щиты щи па дәтес питас.

Щалта лўв щи вәра вәнләс, Саранпауль щира «шай яньщты». Сәхармәлым, лупләл, «шай яньщты» мәнлум.

Щи вәрәт юпийн лыв отпуская Санкт-Петербург мәнсәнән. Ләхәсладан «шай яньщты» вохсайнән: «Юхаты шай яньщты». Лўв лупләл: «Шай яньщты-ки, шай яньщты». Лын ѣн дәвмән щив юхәтсәнән.

▲ Варәк па воњщумутәң ай нянят

Пäсанäн тäп мавät па еплäң ай нянят.

Лјув лупäл: «Алёша, ми-намна юлн дëты мосäс, тäта хуты рүш щирн «шай янышлäт». Тämäш путäр щи хэлдясум.

И путäр па тäйлум, ащем эвälт хэлдясум. Щи веp вäc, xэн lüb вüлly тäйман ѹñхäc. Путärtäл, ма вäcsem, mүn хончевн партия ёх räpitläт, muлты mүv илпийн känshläт. Ширн ки lыв rüшt. Имултыйн «шай янышты» вохсаюv. Ma, lупäл, вäлем, муй вüрн lыв «шай янышлäт», щит тал шай па немäлт лëтут äнтä.

И икев па щив сонтумäс, иши вüлly тäты xä. Микол иньшäсл: «Шай янышты вохсайман, мэнлумн?». Ma луплум: «Антä, ѣn мэнлум, nän ѹñxä». Микола мэнäc. Юхäc, atum ясäнäн ляватäл. Юхätsум, лупäл, «шай янышты», тал шайн пунсаюv па щи, па немäлт пäсанäн äнтä.

Ащем лупäл: «Ma немасыя lüvela сырь ѣn путärtsum, at вäллэ, муй вüрн rüшt «шай янышлäт». Щи ѹпийн, xэн ma rüшtätxusa «шай янышты» мэнлум, сырь ямиева лëлум. Хуты ёх пила путärtты, каш ѣn xэн вäл. Сäхара ѣn ѹñxäylsum. Дëты ки лäñxасум, ии-

рэншäк ратxäp вेpдum, лëтут кавärtlum, щäлta тäп мэнlum.

Елды Елена Афана-севна путärtäл:

» Ин ма ѣнкем хуша «шай янышты» ки вохдаюm, пäсанл муй тäп ѣn тäйl. Кавärtum нюхи, ай нянят, няр вуй, варәk. Isa püsh огурцäт, помидорäт. Лулäñx hül, потум нюхи, муй па мухäл. Сыр-сыр еплäң лëтут.

Ин räpatata хотэвн щити щи путärtlub «Саранпауль щирn». И püsh и ими иньшäcäc: «Муй пäта шäkäñ, пäсан щи арäт лëтут веpдäty? Пори муй па шäk пäsan, нынан ищимурт. Ma юхлы лупsum: «Мүñ хуты Саранпауль щирn веplub».

Ma айтэлн нэмлëm. Пори пäсанäн омсыйл-сум па шäkäñ пäсанäн омсыйlsum. Isa püsh вera ap лëтут веpäntla. Тэх ѩос мëta ap лëтут хäтэль. Тäп ищимурт, ap лëтут пäсанäн at вäл.

Путärtäc: Елена Рокина,
2017-мит одн,
Саранпауль вош

Путäр диктофона хäншä:
Татьяна Молданова

Хäнты ясäна тулмащäc:
Петр Молданов

Тунты эвälт ар мосты пурмäс вëрсы

Сүмäт хäнтäт па вухаљt пäta йис вüш эвälт мосты ѹха лüңäтс. Сүмäт äл, вäш, шув, тунты, лыпäт иса вëra мänsäт. Тунты эвälт шуши ёх сыр-сыр пурмäсäт вëрсäт па ёнтсäт.

▲ Ванлтупсы пүншум пурайн. H. Вах вëрум хур

Хäнтäт тунты хот вër-
säт, хот лаңла лаң-
сэл, сыр-сыр ан-сäнäт,
воњщупäт, йинлäт, няв-
рëмäт пäta онтуpäт па па
арсыр мосты утäт лëшäтсäт.

Мүñ мүvеви сүмäт ѹх ар
енумл па щи пäta артунты
äkättы па лëшäтты räxл.
Дæлн кеншäк мэнлäтys вäc,
тунты немасыя hül, сäлäт
пила кавärtl. Щи пурайн
тунты таkashäk il, йинçäñ
ъn пушлы.

Вëрум тунтëн пурмäсäт
арсыр щирn хурамтlyйт.
Кашäñ, пурмäс пäta нем-
асыя хурамäт вäллäт.

Шуши миrийис пурмäсäт
äkättы па шавиты «Торум
Maа» тäхийн тэнлуp ты-
лäш 4-мит хäтäñ тунты
пурмäсäт олðäñh өмäш
ванлтупсы веpäntsy. Щäta
хäнтäт па вухаљt тунты
эвälт вëрум пурмäсäт ши-
валäтys räxл. Музей хуша
räpitty ёх тунты эвälт
вëрум па äktum пурмäсäт
ванлтäcät. Итäх утäт lыв
kärtäñh ѹñxäman шуши миr
эвälт вücät, итäх утäт па вën

вënlätäty mirxotät пурайн
вërsäйт. Щи вënlätäty
семинарäт пурайн юхтum
мир тунты лëшäтты йис
вërät, тäм йис щирät уша
вërlät. «Torum Maа» тä-
хийн щимäш mirxotät,
хута arсыr йис вërät уша
павätlät, ванкütly вë-
räntlyйт.

Тäm ванлтупсыйн Ac хänt-
täet, Вах юхан па Сäр-
ханl мүv тунтëн пурмäсäт
шивалätys räxл. Кашäñ
мүvн хäнтät лüv щиреñ
щit вërlät па хурамtät.

Щи пëla шëнк өмäш
вантты вäc. Ишити ванл-
тупсыя юхтum мир arсыr
хураt шивалäst, хута
тунты эвälт пурмäсät тäsa
вërtы хуятаt хура вüyman
вëcäst.

Тäm ванлтупсы «Torum
Maа» Комсомольская вош
хулы тäхийn, 30-mit хотн
ай кëр тылäш 18-mit хätl
вëntы räpitty pitl.

Путäр хäñshäc:
Надежда Вах

Нәпекәт хәншты ёх вәйтантупсәт

Югорск вошәң, киникайт лүнәтты хотн ар ол вәл па арсыр айлат па вән хәннәхүяттәп пила рәпитет. Ольга Николаевна Валинурова. Матата мосванан лүв пиләдә нәмасыя вәйтантыйләсум па путрәмәсум. Мәнәмә эмәш вәс уша павәтты, муй хурасуп вәйтантупсәт вәрләт, муйсәр айкеလәт киникаин хәншты ёхлув оләңән путартләт. Муй щирн арсыр щимәш вәрәт лыв хущела мәнәт, ма тәм нә иңшәссәм.

Ольга Николаевна, мәт оләңән мүңева айке түва, Россия мүвөв мәта тәхи эвәлт нәң тыв вәлтү-холты юхәтсән?

► Ма Россия Костромской область мүвн сәма питсум, әнумсум, әшколая йәхсум па ёхат елды рәпатаём щирн вәнләтыйләсум. Тәм увәс мүвәмә ма 1985-мит олн вәлтү па рәпитеттә юхәтсум. Щит пәта ямкәм арат ол тәм Югорск вошемн вәллум. Күтуп әшколаём юпийн киникайт лүнәтты хотәтн рәпитеттә щира Костромской область культурно-просветительной училищайн вәнләтыйләсум па 1979-мит олн щи тәхи етшуптасум. Шенк ләнхасум па кашәң пүш нәмәссум, хуты ишипа библиотека хуша елды рәпитеттә питлум. Щи вәрләм түмпийн, әшколайн вәнләтыйләман, кашәң пүш арсыр киника лүнәтты хотәт яңхсум, ямкәм ар киника уша вәрсум. Щалта библиотека хотәтн сырсыр кәсупсәт, ванлтупсәт па вәйтантупсәт ләштәум пурайн ма иса вәсум па щи тәхетн вәлтү па рәпитеттә нәңәта ушәң-саңа вәриттә кәмн нәтсум. Щи пәта сәмәм ләнхаты па нумас дыпийн тайты рәпатаёма ма нәмасыя вәнләтыйләсум.

Хән па нәң тәм увәс мүва вәлупсы щирлән ийләп ләштәттә юхәтсән, муй хурасуп щи пурайн тәм вошен мәт оләңән вәс?

► Яма нәмләм, муй щирн ма ай тәхет потты ты-

лашн 1985-мит олн тыв юхәтсум. Сырыя, вантә, ма иса рәт мүвәмн иши киникайт лүнәтты хот хуша рәпитеттә. Имулты пурайн нумас вәрсум, хуты вәлупсы хурасем еша па щирн ләштәттә мосл. Щи пәта тәм увәс мүва ма нумас питәс. Хән тыв юхәтсум, тәта тәп Комсомольской нәмуп лоңьшән лап питум ай вошие вәс. Щалта тывелтүхелт яңхты ёштә шенк хәләңәт па иса лоңьш пила ияха лылтумат, тәп нәң сәмәлән вүш елпия питсәт. Тәта щи оләтн рәпата нәңена мущатты ләваса ишиән па вәрләтсән. Мосан, щит пәта ма күтуп әшколайн библиотекарь щирн рәпитеттә қашашсум.

Щиты ма 15 ол мәр Югорск вош хәлмит әшкола киникайт мәти хотн рәпитеттә. ёхатшак мүң, вошев А.И. Харизова нәмуп Центральной библиотека хотэвә ма вохсыюм. Мәт оләңән ма иши әл библиотекарь щирн вәсум, щалта краеведческой па национальной литература тәхи кәщая павәтсүюм. Шенк ар киника тәта мүң хущева ѹнтәм. Араттәлн иса ияха ки лүнәтты, щит хәлум щураскәм нәпека тәп йил. Краеведения щирн мәнты сыр-сыр киникайт мүң түмпевн ин арсыр Югорск вошәң библиотекайт хуши па тайлыт. Тәм киникайт лүнәтты хотн ма иши 17-кәм ол рәпитеттә па ар мости вәйтантупсү ай па вән хәннәхүяттәп пәта муртәңа ләштәлум. Вүтшәлум лупты, хуты

▲ О.Н. Валинурова. В. Енов вәрум хур

мүң библиотека хотэв хуша краеведения тәхийн хәнтәт, вухалят, юрн мирант поэттә муй писателят хәншум нәпекәт ищиты тайләү.

Муй щирн тәм йисн әнумты айлат па вәншак хүяттәт мүң шуши мир писателят хәншум киникайт пәла вантәләт, муйсәр вәрәт әмца тайләт па муй хурасуп уттата вәвтама лүнәтләт?

► ѹнтә. Мүң Югорск вошевн күш айлат, күш вән хәннәхүяттәп сыр-сыр литературной ванлтупсәт муй вәйтантупсәт сәмәнна тайләт. Мүң нәмасыя әмәшшака хәншум нәпекәт лывела кашәң ол ванлтәлүв муй лүнәтлүв. Тәп тәньял олн мүң ямкәм арат литературной вәйтантупсү вухаль мир поэт Юван Шесталов оләңән ләштәлүв. Ма щирәмн, кашәң хәннәхә сәма тәса хәншум путэрләл юхәтсәт!

Щи вәйтантупсәт юпийн ямкәм ар ёх тыв юхтыйләттә питсәт па мүң эвәлтәвә вухаль поэт хәншум нәпекәт иңшәссәт па лүнәтсәт. Тәта мосванан мүң Югорск вош кимит әшколайн ищиты «Имулты пурайн вүт кәртәң тәхийн» нәмуп литературной вәйтантупсү лаптәмит клас-сәттән вәлтү няврәмәт пила ләштәлүйләсүв. Мүң альсүв няврәмәт юрн мир поэт хә Юрий Вэлла хәншум путрат па лупсүв лывела, хуты вәнт кәртәң вәллум хә арсыр миранта щи хурпи хурасан па ушхуль путрат тәса хәншәл. Ма нәмәстәмн, аршак щимәш литературной вәйтантупсү вәртә питлүв. Вантә, щиттәт унтасн мүң вошәң ай па вән хәннәхүяттәп сәмәңа па яма мүң хәнты, вухаль па юрн мир мирант поэттәт па писателяттәттә вүяントләт!

Путэр хәншас: **Владимир Енов**

Ар вўрн шенкләты рахл...

Щимаш нәмн мәсү Вулаң Отечественной даљ пурайн өнмум няврәмәт оләнән вәрум документальной кина.

Тәньял Вулаң Победа 75 ол постәты щира Россия мүвев президент нәмасыя поступсыйн ёш пос пунас. Щи юпийн Россия луваттыйн щи ол яма постәты щира арсыр мосты вәрәт ләштәтти питсыйт. Нижневартовской район культура вәрәт тәтү профсоюз ёх Вулаң даљ пурайн «Ар вўрн шенкләты рахл...» нәмпи документальной кина вәрты пәта грант вух ёша павәтсәт, лыведа щи вәр тәтү пәта 1 956 046 шойт вух мәсү.

Мосл лупты, хуты Вулаң Отечественной даљ пурайн Нижневартовской район Ларьякской района вәс, Нижневартовск вош кәрта вәс. Щи районан няврәмәт вән ёх пида тарма хүл па вой велсәт, вўлы тащтәт лавәлсәт, хошум ләмәтсүхәт ёнтсәт, посат тыйсәт.

Щи тумпи щи района блокадной Ленинград вош эвәлт шәкашты няврәмәт тәсыйт, лыв арсыр кәртәтн вәлты питсәт. Мүн увас мүвевн өнмум эвет-пухәт тәх пурайн шенк сора вәна ииты вўратсәт. Итәх пухәт нәмасыя путәртсәт па хәншәт, хуты лыв 18 ол лувата щи йисәт, щит пәта Вўрты Армияя вүты рахл.

Тәм йис Нижневартовск вошән «Читай-город» нәмпи вулаң киникайт лүнәтты хотн «Режим полёта» нәмпи медиаклуб вәл. Щив яңхты няврәмәт вән ёх пида архивн вәсәт, щи лавәрт пурал оләнән мосты катра нәпекәт кәншәт, лүнәтсәт.

▲ Кина вәрты няврәмәт. Интернет эвәлт вўюм хур

Щи тухалпи эвет-пухәт блокадной Ленинград вош эвәлт тыв китум па елды тата хәшум ёх пида вәйтантыйлсәт, лыв вәлупсәл оләнән иньшәсәт. Щив юхтум ёх пәнән итәх пурмәсәт тәсәт, ин щит та Нижневартовск вошн катра пурмәсәт лавәлты хотн вәлдәт, няврәмәт иши щит вантсәт.

Ёмвошн вәлты «Ашкола-сад № 7» нәмпи тәхи кәща нә, йис вәлупсы ләрамтты ими К.Г. Букиренева блокадной Ленинград вош эвәлт юхтум шәкашты эвет-пухәт оләнән диссертация нәпек хәншәс. Щи нәпек Нижневартовск вошән няврәмәт иши лүнәтсәт.

Ол мәр «Читай-город» нәмпи киникайт лүнәтты хотн вулаң даљ пурайн няврәмәт оләнән арсыр вәйтантупсәт, вандтупсәт, научной мир хоттәт ләштәтман вәсәт.

Тәм пурал вәнты щимаш рәпата тәлдүв. 1968-мит олн мүн хущева вәнләтум ёх ашколаев пүнәлн мүвн хәншум нәпек пида капсула пунсәт. 1992-мит олн щит вәйтсүв, щита хәншман: «Вәнләтүлә, вәнләтүлә па па ар пүш вәнләтүлә!»

Нижневартовск вош депутат хә Дмитрий Великий лупәс:

» Тәм олн мүн вошевн хәлүм нарутапн, 2 700 квадратной метра луват «Арт-резиденция» хот пүншлүв, щита арсыр әмаш вәрәта вәнләтүләттә няврәмәт ёктәшти питләт. «Режим полёта» тәхи няврәмәт иши щита елды мультфильмәт па ай кинайт вәрләт.

«Ар вўрн шенкләты рахл...» нәмпи документальной кина Нижневартовск вошн па район хүват кашән ашколайн, киникайт лүнәтты хотн альсы, щи тумпи щит интернэт хүват социальной сетят хуша вантты рахл.

Шенк ям, хуты тәм йис няврәмәта Вулаң Отечественной даљ оләнән әмаш вәты. Вантэ, щиты мүн йис вәлупсәв лавәлман, нух питум ёхлүв нәмман тайлүв, щирн өнмум няврәмәт Россия мүвн сәмәңа тайты питләт.

Путэр хәншәс:

Людмила Шульгина

▲ А. Иштимирова-Посохова Н. Анадеева пида

▲ И. Молданова па О. Норова мирихту пурайн. У. Данило вёрум хурцан

Рэт яснэв ёнт юрэмдэлэв

Вотас тылдаж 15-мит хэтэлж Ёмвошн «Буква» нэмуп тэхийн шуши мир шай янъщман рэт яснэ, елдүй тэтын вэрэгт, йис вэлүпсы лөрөмтэй суртат олдажан путартсув. Кашан хэннэхэй ай павтас, муйсар вэрэгт 2020-мит ол мэр лэштэгээс:

Мэт олдажан киникалая хотын рэпитеты нэ Алла Иштимирова-Посохова яснэ, вус:

» Худам 2020-мит олн мүн «Вэант моньщэт» нэмуп вэр хэншсүв. Мүн йис моньщэт, путрат арсыр хуягт эвэлт видео ширн нух хэншсүв. Щэлтэя щи углув интернета вэрсэлүв. Щиты нух хэншум путрат YouTube, VK, Одноклассники па Ёмвошн киникайт лүнхтэй хот сайт хушаантай рэхл.

Иса яха пунты ки, мүн 90 арат сыр-сыр путэр па моньщ нух хэншсүв. Тэм «Вэант моньщэт» Ёмвош округ 90 ода ювум ёмажхэтла постаслув. Ард пелэх хэннэхэй шуши мир писателят хэншум моньщэт, щит М. Вагато-

ва, В. Енов, Т. Молданов, М. Анисимкова, А. Конькова, Г. Слинкина, Т. Чучелина лүнхтэгээ. Итэх ёх нэпэлтэл вэна ювум хуягт эвэлт хэнтын хэлдэг моньщдал моньщсалал. Елды мүн йис путрат 2021-мит олн тови вүш эвэлт ёкагтты питлүв.

Щи тумпи ма ямысиева нух лөрөмтсөм, муй арагт хэннэхэй па хуягт Вежакары па Комудваны кэртнэн эвэлт Вудан Отечественной даляя мэнсэт.

Елды Ёмвошн йис пурмэсэгт шавиты «Торум Маа» тэхийн рэпитетын хэ Вячеслав Кондин айкел павтас:

» Мүн 2020-мит олн «По дороге на стойбище» нэмуп моньщэн непек лэштэгээ. Тэм ут Югра мүв культура вэрэгт тэтын департамент

грант вух унтасн вэрсэв. Моньщэт «Торум Маа» йис пурмэсэгт шавиты хотын рэпитетын кэтнэн Елизавета Тасьманова па вухаль хэ Анатолий Брусицин рүш яснэн хэншсэнэн.

Щэлтэя «Лылэн союм» нэмуп тэхийн няврэмт вухаль яснэна вэнлтэгээ нэ Ольга Норова яснэн эвэлт уша йис, лыв тэм ол ай тёпиет онлайн ширн интернет хуват вэнлтэгээ кеша арсыр эмэш утгээ лэштэгээ.

Щи юпийн «Музей природы и Человека» хушаантай рэпитетын кэтнэн Наталья Анадеева па Руслан Богордаев путран эвэлт уша йис, лыв «Касалты мирихт», «Музейная одиссея» па «Кампус культурных волонтёров» нэмуп утгээ вэрсэгт. Елды Н. Анадеева путартсэлээ рэт яснэтн лув

лэштэйлтэй «Легенды Югорской земли» нэмуп касупсы олдажан. Щэлтэя Ас-угорской институт хушаантай рэпитеты нэ Ирина Молданова яснэн эвэлт уша йис, лыв нэмэн-сынц вухаль ики Пётр Шешкин олдажан вэн непек лэштэгээ.

Тэм вэйтантусын ма путартсем, муй вүрн мүн «Народный мастер России» нэм тайтлы ими Зоя Лозякова хэнтэя яснуп словарь ёсэлсэв.

Мирхотэв сухэнтэй вүтшум кэмн киникалая лүнхтэй хот кэща дэнкар нэ Алла Иштимирова-Посохова кашан хуята Тимофей Молданов хэншум Пүпийякты хот арэн киника каталуптас.

Путэр хэншас:
Ульяна Молданова

Ханты ясанг (Хантыйское слово) №4 (3568), 25.02.2021

Соучредители
Дума, Правительство
Ханты-Мансийского
автономного округа – Югры
Издатель
Департамент общественных
и внешних связей Ханты-
Мансийского автономного
округа – Югры

Редакция

Врио директора, главный
редактор – **Кондина Г.Р.**
Телефон (3467) 33-22-72

Заместитель главного
редактора – **Вах Н.И.**
Телефон (3467) 33-24-02

Ответственный секретарь –
Рагимова Н.В.
Телефон (3467) 33-24-02

Адрес редакции и издателя:

628011, г. Ханты-Мансийск,
ул. Комсомольская, 31
тел./факс (3467) 33-17-52

E-mail: gazeta@khanty-yasang.ru
Газета размещена на сайте
www.khanty-yasang.ru

Отпечатано:

ООО «Новости Югры-
Производство» г. Сургут,
ул. Маяковского, 14.

Индексы 04393, 54393

Тираж 2166 экз.
Заказ 740
Цена свободная

Газета
зарегистрирована
Управлением Федеральной
службы по надзору в
сфере связи,
информационных технологий
и массовых коммуникаций по

Тюменской области, ХМАО-
Югре и ЯНАО.

Свидетельство о регистрации
ПИ №ТУ 72-00796
от 23 января 2013 г.

Мнение авторов публикаций
не обязательно отражает
точку зрения редакции.